

Concept Ministeriële regeling

Regeling van de minister van Financiën met betrekking tot het stellen van regels over de eed of belofte die personen werkzaam bij financiële ondernemingen moeten afleggen en naleven (Regeling eed of belofte financiële sector)

De Minister van Financiën,

Gelet op de artikelen 3:8, derde lid, en 4:9, zesde lid van de Wet op het financieel toezicht, de artikelen 22a, derde lid, 27a, derde lid, en 29a, derde lid, van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft en artikel 16a, derde lid, van het Besluit prudentiële regels Wft;

Besluit:

Artikel 1

1. Werknemers en natuurlijke personen werkzaam onder verantwoordelijkheid van een financiële onderneming, niet zijnde personen bedoeld in de artikelen 3:8, eerste en tweede lid, en 4:9, eerste lid, van de wet, leggen binnen drie maanden na aanvang van de werkzaamheden een eed of belofte af ten overstaan van een beleidsbepaler en in tegenwoordigheid van een andere vertegenwoordiger van de onderneming, en leven deze na.
2. De onderneming bewaart de ondertekende eed of belofte op toegankelijke wijze.
3. Voor het afleggen van de eed of belofte kan gebruik worden gemaakt van het formulier in Bijlage 1 bij deze regeling.
4. De eed of belofte bevat ten minste de volgende elementen en kan met het oog op de activiteiten van de onderneming of de functiegroep van de persoon worden aangevuld door de onderneming:
 - a. het integer en zorgvuldig uitoefenen van de functie;
 - b. het maken van een zorgvuldige afweging tussen belangen van partijen die bij de onderneming betrokken zijn, in het bijzonder die van de klanten en de maatschappij;
 - c. het centraal stellen van het belang van de klant;
 - d. het naleven van wetten, reglementen en gedragscodes;
 - e. het behouden en bevorderen van het vertrouwen in de financiële sector.
5. In afwijking van het eerste lid kan de onderneming personen aanwijzen werkzaam in ondersteunende functies, geen verband houdende met de kernactiviteiten van de onderneming, die niet verplicht zijn een eed of belofte af te leggen.

Artikel 2

1. Personen bedoeld in de artikelen 3:8, eerste en tweede lid, en 4:9, eerste lid, van de wet, leggen binnen drie maanden na aanvang van de werkzaamheden een eed of belofte af ten overstaan van een persoon in een hogere functie en in tegenwoordigheid van een andere vertegenwoordiger van de onderneming, en leven deze na.
2. Onder persoon in een hogere functie als bedoeld in het eerste lid wordt verstaan:
 - a. een beleidsbepaler in een hogere functie, wanneer de aflegger de functie van beleidsbepaler of een andere sleutelfunctie uitoefent;
 - b. de voorzitter van het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de onderneming, wanneer de aflegger de hoogste functie binnen de onderneming uitoefent;
 - c. de voorzitter van het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de onderneming, wanneer de aflegger een lid van dit orgaan is;
 - d. het langstzittende lid van het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de onderneming, wanneer de aflegger de hoogste functie binnen dit orgaan uitoefent;

- e. een andere persoon werkzaam bij of onder verantwoordelijkheid van de onderneming, wanneer de onderdelen a tot en met d niet op haar van toepassing zijn.
3. De onderneming bewaart de ondertekende eed of belofte op toegankelijke wijze.
4. Voor de door een beleidsbepaler en een persoon in een andere sleutelfunctie, als bedoeld in de artikelen 3:8, eerste en tweede lid, en 4:9, eerste lid, van de wet, af te leggen en na te leven eed of belofte wordt gebruik gemaakt van het formulier in Bijlage 2 bij deze regeling.
5. Voor de door een lid van het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de onderneming, als bedoeld in de artikelen 3:8, eerste lid, en 4:9, eerste lid, van de wet, af te leggen en na te leven eed of belofte wordt gebruik gemaakt van het formulier in Bijlage 3 bij deze regeling.

Artikel 3

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling eed of belofte financiële sector.

Artikel 4

Deze regeling treedt in werking op het tijdstip waarop de onderdelen **PM** en **PM** van de Wijzigingswet financiële markten 2013 in werking treden.

Artikel I

In afwijking van de artikelen 1, eerste lid, en 2, eerste lid, moeten werknemers en natuurlijke personen werkzaam onder verantwoordelijkheid van een financiële onderneming, alsmede personen bedoeld in de artikelen 3:8, eerste lid, en 4:9, eerste lid, van de wet, die op het moment van inwerkingtreding van deze regeling reeds werkzaamheden verrichten de eed of belofte binnen een jaar na inwerkingtreding van deze regeling hebben afgelegd.

Bijlage 1

Ik zweer/beloof dat ik

Ik zweer/beloof dat ik

Ik zweer/beloof dat ik

Etc.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!/Dat verklaar en beloof ik!

Op, werd te

ten overstaan van (1), en

in tegenwoordigheid van (2)

de eed/belofte volgens bovenvermeld formulier afgelegd

door de aflegger.....

(1).....

(2).....

Bijlage 2

Ik zweer/beloof dat ik mijn functie integer en zorgvuldig zal uitoefenen.

Ik zweer/beloof dat ik een zorgvuldige afweging zal maken tussen alle belangen die bij de onderneming betrokken zijn, te weten die van de klanten, de aandeelhouders, de werknemers en de samenleving waarin de onderneming opereert.

Ik zweer/beloof dat ik in die afweging het belang van de klant centraal zal stellen en de klant zo goed mogelijk zal inlichten.

Ik zweer/beloof dat ik mij zal gedragen naar de wetten, de reglementen en de gedragscodes die op mij van toepassing zijn.

Ik zweer/beloof dat ik geheim zal houden wat mij is toevertrouwd.

Ik zweer/beloof dat ik geen misbruik zal maken van mijn kennis.

Ik zweer/beloof dat ik mij open en toetsbaar zal opstellen en ik ken mijn verantwoordelijkheid voor de samenleving.

Ik zweer/beloof dat ik mij zal inspannen om het vertrouwen in de financiële sector te behouden en te bevorderen.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!/Dat verklaar en beloof ik!

Op, werd te

ten overstaan van (1), en

in tegenwoordigheid van (2)

de eed/belofte volgens bovenvermeld formulier afgelegd.

door de aflegger.....

(1).....

(2).....

Bijlage 3

Ik zweer/beloof dat ik mijn functie integer en zorgvuldig zal uitoefenen.

Ik zweer/beloof dat ik een zorgvuldige afweging zal maken tussen alle belangen die bij de onderneming betrokken zijn, te weten die van de klanten, de aandeelhouders, de werknemers en de samenleving waarin de onderneming opereert.

Ik zweer/beloof dat ik in die afweging het belang van de klant centraal zal stellen.

Ik zweer/beloof dat ik mij zal gedragen naar de wetten, de reglementen en de gedragscodes die op mij van toepassing zijn.

Ik zweer/beloof dat ik geheim zal houden wat mij is toevertrouwd.

Ik zweer/beloof dat ik geen misbruik zal maken van mijn kennis.

Ik zweer/beloof dat ik mij open en toetsbaar zal opstellen en ik ken mijn verantwoordelijkheid voor de samenleving.

Ik zweer/beloof dat ik mij zal inspannen om het vertrouwen in de financiële sector te behouden en te bevorderen.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!/Dat verklaar en beloof ik!

Op, werd te

ten overstaan van (1), en

in tegenwoordigheid van (2)

de eed/belofte volgens bovenvermeld formulier afgelegd.

door de aflegger.....

(1).....

(2).....

Toelichting

Algemeen

Achtergrond

Met deze regeling wordt uitvoering gegeven aan de motie Huizing/Blanksma¹, alsmede aan de aangehouden motie Braakhuis/Plasterk.² Deze moties verzoeken de regering onder meer om de moreel-ethische verklaring die beleidsbepalers in het kader van de Code Banken³ afleggen wettelijk te verankeren in de betrouwbaarheids- en geschiktheidstoets⁴ van bestuurders, en de reikwijdte van de moreel-ethische verklaring te verbreden naar andere functionarissen binnen de onderneming.

In de Wet op het financieel toezicht (Wft) is in de artikelen 3:8, tweede lid, en 4:9, zesde lid, bepaald dat bij ministeriële regeling regels kunnen worden gesteld met betrekking tot een door beleidsbepalers af te leggen eed of belofte. Daarnaast is in de artikelen 22a, derde lid, 27a, derde lid, en 29a, derde lid, van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (BGfo) en artikel 16a, derde lid, van het Besluit prudentiële regels Wft (Bpr) bepaald dat bij ministeriële regeling regels kunnen worden gesteld met betrekking tot een door werknemers en andere natuurlijke personen werkzaam onder verantwoordelijkheid van een financiële onderneming af te leggen eed of belofte.

In deze regeling wordt de moreel ethische verklaring aangeduid als "de eed of belofte". Hier is voor gekozen om de symboliek rond de verklaring meer kracht mee te geven, en daarmee de bewustwording bij de persoon die de hem aflegt te versterken.

Bedrijfseffecten

Administratieve lasten

Administratieve lasten zijn de kosten voor het bedrijfsleven en/of burgers om te voldoen aan informatieverplichtingen aan de overheid voortvloeiend uit wet- en regelgeving van de overheid. Hiervan is hier geen sprake.

Nalevingskosten

Inhoudelijke nalevingskosten zijn de directe kosten die samenhangen met de naleving van inhoudelijke verplichtingen. De initiële nalevingskosten hebben betrekking op het aanpassen van de interne systemen en het afleggen van de eed of belofte door personen die al werkzaam zijn bij de onderneming. Per artikel zullen de nalevingskosten worden aangegeven.

Artikel 1

Initiële nalevingskosten

Een middelbaar opgeleide kenniswerker (standaard uurtarief € 37) moet de bij deze regeling voorgeschreven eed of belofte geschikt moeten maken voor intern gebruik. Uitgaande van eenmalig één uur werk, en 17.000 ondernemingen⁵ waar deze handeling zal plaatsvinden, komen de nalevingskosten voor deze handeling op $(1 * € 37) * 17.000 = € 629.000$.

Daarnaast dient een administratie te worden opgezet waarin ondertekende verklaringen worden opgeslagen. Een administratieve medewerker (standaard uurtarief € 28) zal hier naar verwachting één uur voor nodig hebben, dit kan veelal toegevoegd worden aan administraties voortvloeiende uit andere wettelijke verplichtingen. Uitgaande van 17.000 ondernemingen komen de nalevingskosten voor deze handeling op $(1 * € 28) * 17.000 = € 476.000$.

¹ Kamerstukken II 2010/11, 31 980, nr. 43.

² Kamerstukken II 2010/11, 31 980, nr. 32.

³ Stcrt. 2009, 20060.

⁴ De motie spreekt van de deskundigheidstoets. Het begrip "deskundigheid" wordt vervangen door "geschiktheid", zie Stb. 2012, 7. Om deze reden zal het nieuwe begrip geschiktheid in het wetsvoorstel en deze toelichting reeds worden gehanteerd.

⁵ CBS 2010.

Personen, niet zijde personen genoemd in artikel 2, reeds werkzaam bij de onderneming op het moment van inwerkingtreding van deze regeling moeten ook een eed of belofte afleggen. Op 1 januari 2013 gaat dit naar schatting om maximaal 250.000 personen (**min personen artikel 2**).⁶ Van deze groep bestaat ongeveer 1/3 uit hoogopgeleide kenniswerkers (standaard uurtarief €45) en 2/3 middelbaar opgeleid personeel (standaard uurtarief € 37). Het gemiddeld uurtarief bedraagt € 40. Het afleggen en ondertekenen kan groepsgewijs (bijvoorbeeld per twintig) plaatsvinden ten overstaan van een beleidsbepaler (standaard uurtarief € 71) en in het bijzijn van een hoogopgeleide kenniswerker (standaard uurtarief € 45). Het afleggen kost 5 minuten per persoon. De nalevingskosten komen hiermee op $(PM * € 3.33) + ((PM / 20 = X) * € 5.92) + (X * € 3.75) = € Y$.

Het opslaan van de ondertekende eed of belofte zal één minuut in beslag nemen en gebeuren door een administratieve medewerker (standaard uurtarief € 28). De nalevingskosten van deze handeling bedragen $PM * € 0.47 =$

Structurele nalevingskosten

Het gemiddelde verloop bij de personen die onder dit artikel vallen is jaarlijks %. **PM** personen moet hierdoor jaarlijks de eed of belofte afleggen. Het afleggen kost 5 minuten per persoon. De nalevingskosten bedragen daarmee jaarlijks $(PM * € 3.33) + ((PM / 20 = X) * € 5.92) + (X * € 3.75) = € Y$.

Het opslaan van de ondertekende eed of belofte zal één minuut in beslag nemen en plaatsvinden door een administratieve medewerker (standaard uurtarief € 28). De nalevingskosten van deze handeling bedragen $PM * € 0.47 =$

Artikel 2

Initiële nalevingskosten

Beleidsbepalers, andere personen in een sleutelfunctie bij verzekeraars en van het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de onderneming op het moment van inwerkingtreding reeds werkzaam zijn bij de onderneming moeten ook een eed of belofte afleggen. Op 1 januari 2013 gaat dit naar schatting gaat dit om **PM** personen in hoge functies binnen de organisatie (standaard uurtarief € 71). Beleidsbepalers bij banken en verzekeraars worden geacht reeds een verklaring te hebben afgelegd op basis van de Code Banken en Governance Principes Verzekeraars, en zijn niet meegeteld. Het afleggen en ondertekenen kan groepsgewijs (bijvoorbeeld per tien) plaatsvinden ten overstaan van een persoon in een hogere functie (standaard uurtarief € 71) en in het bijzijn van een hoogopgeleide kenniswerker (standaard uurtarief € 45). Het afleggen kost 5 minuten per persoon. De nalevingskosten komen hiermee op $(PM + (PM/10 = X)) * € 5.92 + (X * € 3.75) = € Y$.

Het opslaan van de ondertekende eed of belofte zal één minuut in beslag nemen en plaatsvinden door een administratieve medewerker (standaard uurtarief € 28). De nalevingskosten van deze handeling bedragen $PM * € 0.47 =$

Structurele nalevingskosten

Het gemiddelde verloop bij de personen die onder dit artikel vallen is jaarlijks %. **PM** personen moet hiermee jaarlijks de eed of belofte afleggen. Het afleggen, ondertekenen en opslaan van de eed of belofte bedraagt in het totaal 5 minuten per persoon. De nalevingskosten bedragen daarmee jaarlijks $PM * € 17.75 = € PM$.

Het opslaan van de ondertekende eed of belofte zal één minuut in beslag nemen en gebeuren door een administratieve medewerker (standaard uurtarief € 28). De nalevingskosten van deze handeling bedragen $PM * € 0.47 =$

⁶ CBS 2011.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel is gebaseerd op de artikelen 22a, derde lid, 27a, derde lid, en 29a, derde lid, van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft en artikel 16a, derde lid, van het Besluit prudentiële regels Wft.

In het eerste lid van artikel 1 wordt de reikwijdte van de eed of belofte vastgesteld. Het is belangrijk dat personen in de financiële sector zich bewust zijn van hun rol en de gevolgen van hun handelen. Om deze reden moeten alle medewerkers (in tijdelijke en vaste dienst), maar ook uitzendkrachten en gedetacheerden, een eed of belofte af leggen en na leven. Nieuwe medewerkers, en waar relevant, personen die gewisseld zijn van functie, moeten binnen drie maanden na aanvang van hun werkzaamheden de verklaring afleggen ten overstaan van een dagelijks beleidsbepaler en een andere vertegenwoordiger van de onderneming, bijvoorbeeld een HR-medewerker of compliance officer. Dit laat uiteraard onverlet dat een onderneming de eed of belofte verplicht kan stellen voor al het personeel, bijvoorbeeld ook voor personen die werkzaam zijn bij een onderneming die onderdeel is van een groep maar zelf geen financiële onderneming is.

Onder afleggen wordt verstaan het uitspreken en ondertekenen van de eed of belofte. De invulling van de vorm van deze ceremonie is aan de onderneming. Gedacht kan worden aan een periodieke (introductie)bijeenkomst waarbij meerdere nieuwe medewerkers bij elkaar komen, en waar door een compliance officer wordt ingegaan op de integriteitsaspecten van de werkzaamheden, de positie van de klant en de rol van de onderneming in de maatschappij. Onderdeel van deze bijeenkomst kan het afleggen van de eed of belofte zijn.

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB) zien er op toe of de verklaring ook daadwerkelijk wordt afgelegd, ondertekend en nageleefd.

Dit artikel is niet van toepassing op beleidsbepalers, personen in andere sleutelfuncties en leden van het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de onderneming. Voor hen worden de verplichting geregeld in artikel 2.

De onderneming dient op basis van het tweede lid een ondertekende eed of belofte te bewaren op een zodanige wijze dat deze eenvoudig toegankelijk is voor de toezichthouders.

Het derde lid verwijst naar Bijlage 1. Hierin is een formulier opgenomen dat kan worden gebruikt door de onderneming bij het afleggen en ondertekenen van de eed of belofte. Ook kan er voor worden gekozen om het formulier uit Bijlage 2 te gebruiken. Een onderneming kan de eed of belofte onderdeel uit laten maken van een ander document. Veel ondernemingen maken bijvoorbeeld gebruik van interne gedragscodes die reeds moeten worden getekend door het personeel. Een onderneming kan de eed of belofte als bijlage toevoegen aan een dergelijke gedragscode.

Het vierde lid geeft aan welke elementen minimaal moeten worden opgenomen in het formulier. Het gaat daarbij om elementen die afkomstig zijn uit de moreel-ethische verklaring en breed toepasbaar zijn binnen de onderneming. De onderneming kan de eed of belofte aanvullen met het oog op de specifieke activiteiten van de onderneming of de functie van de persoon. Deze flexibele benadering biedt de onderneming de mogelijkheid om de eed of belofte toe te spitsen op de persoon die hem dient af te leggen. Hiernaast wordt de betrokkenheid van de onderneming bij de eed en belofte hiermee bevorderd. Het formulier wordt ondertekend door de aflegger, de dagelijks beleidsbepaler (1) en de andere vertegenwoordiger van de onderneming (2).

Het vijfde lid biedt de onderneming de mogelijkheid om bepaalde personen of functiegroepen uit te zonderen van de verplichting om een eed of belofte af te leggen. Met deze uitzondering is beoogd geen onnodige administratieve lasten te creëren waar het personen betreft die in het geheel los

staan van de kernactiviteiten van de onderneming. Hierbij kan worden gedacht aan de functie als receptionist, schoonmaker of medewerker catering. Personen in functies die dichterbij de kernactiviteiten staan, bijvoorbeeld juridische of IT-functies, leggen wel een eed of belofte af.

Artikel 2

Dit artikel is gebaseerd op de artikelen 3:8, derde lid, en 4:9, zesde lid van de wet.

Net als het overig personeel dienen beleidsbepalers, personen in andere sleutelfuncties en leden van het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de onderneming een eed of belofte af te leggen. Voor deze twee categorieën vormt op basis van de artikelen 3:8, tweede lid, en 4:9, zesde lid, van de Wft de eed of belofte onderdeel van het begrip "geschiktheid" en de geschiktheidstoets door de AFM en DNB. Dit betekent in de praktijk dat een persoon die zal worden getoetst op geschiktheid aan de toezichthouder aangeeft dat hij, wanneer hij geschikt wordt bevonden, na zijn benoeming de eed of belofte zal afleggen en naleven. De toezichthouder kan er op toezien of de eed of belofte ook daadwerkelijk wordt afgelegd en nageleefd. Bij schendingen kan de toezichthouder optreden, en in een uiterst geval kan een persoon als niet geschikt worden beoordeeld, wat tot gevolg heeft dat betrokkene zijn functie niet langer kan uitoefenen.

Onder afleggen wordt mede verstaan het uitspreken en ondertekenen van de eed of belofte ten overstaan van een persoon in een hogere functie en andere vertegenwoordiger van de onderneming, bijvoorbeeld een compliance officer of HR-medewerker. In het tweede lid is nader uitgewerkt welke functies zijn aangemerkt als persoon in een hogere functie. In onderdeel e is een restcategorie opgenomen voor het geval de onderneming de functies beschreven in de onderdelen a tot en met d niet kent. In dat geval is het mogelijk om de verklaring af te leggen ten overstaan van een persoon in een lagere functie. Deze situatie zou zich voor kunnen doen bij een kleine onderneming met een beperkt aantal werknemers. Deze bepaling voorziet niet in het geval dat sprake is van een eenmanszaak. In dat geval kan logischerwijs worden volstaan met ondertekening van de eed of belofte door de beleidsbepaler zelf.

De onderneming dient op basis van het derde lid een ondertekende eed of belofte te bewaren op een zodanige wijze dat deze eenvoudig toegankelijk is voor de toezichthouders.

Het vierde lid en vijfde lid verwijzen naar Bijlagen 2 en 3. In tegenstelling tot Bijlage 1 is in deze bijlagen de inhoud van de eed of belofte voorgeschreven. De inhoud is gelijk aan de inhoud van de moreel-ethische verklaring uit de Code Banken en Governance Principles Verzekeraars en benoemt elementen die grotendeels voor zichzelf spreken. Het gaat om onder meer integer handelen en het centraal stellen van de klant bij de afweging van alle bij de onderneming betrokken belangen. Dit laatste is opgenomen om het bijzondere en kwetsbare belang van de klant te benadrukken, en betekent niet dat het belang van de klant ook automatische voorrang heeft boven andere bij de ondernemingen betrokken belangen.

In bijlage 3 is, met het oog op de specifieke taken van het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de onderneming, de passage "en de klant zo goed mogelijk zal inlichten" niet opgenomen.

De eed of belofte dient te worden ondertekend door de aflegger, de persoon in een hogere functie (1) en de andere vertegenwoordiger van de onderneming (2).

Een onderneming kan er voor kiezen de eed of belofte onderdeel uit te laten maken van een ander document. Veel ondernemingen maken bijvoorbeeld gebruik van interne gedragscodes die reeds moeten worden getekend door het personeel. Een onderneming kan de eed of belofte als bijlage toevoegen aan een dergelijke gedragscode.

Artikel I

In artikel I is overgangsrecht opgenomen met betrekking tot werknemers of personen die onder verantwoordelijkheid van de onderneming werkzaam zijn (en ook beleidsbepalers en leden van het orgaan belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de onderneming), en die op het moment van inwerkingtreding van deze regeling reeds werkzaamheden voor de onderneming verrichten. Deze personen moeten uiterlijk binnen een jaar na inwerkingtreding van deze regeling de eed of belofte hebben afgelegd en ondertekend. Er is gekozen voor een ruime overgangstermijn, aangezien het gaat om een grote groep van personen.